

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Aleše Nezdařila a soudkyně Mgr. Markéty Jiráskové a JUDr. Blanky Trávníkové ve věci

žalobkyně: **Polabská stavební CZ, s. r. o.**, IČO 261 15 875
sídlem Oseček 87, 289 41 Oseček
zastoupená advokátem Mgr. Štěpánem Ciprýnem
sídlem Rumunská 1720/12, 120 00 Praha 2

proti
žalovaným: 1. **Summer rain Preslova a. s.**, IČO 278 29 618
sídlem Nad Zlatnicí 1660/11, 160 00 Praha 6
2. **MORWEN ALFA a. s.**, IČO 278 29 821
sídlem Nad Zlatnicí 1660/11, 160 00 Praha 6
3. **MORWEN KAPPA a. s.**, IČO 278 29 502
sídlem Nad Zlatnicí 1660/11, 160 00 Praha 6
4. **Summer rain a. s.**, IČO 241 21 789
sídlem Nad Zlatnicí 1660/11, 160 00 Praha 6
všechny žalované zastoupeny advokátkou JUDr. Kateřinou Jeráčkovou
sídlem Branická 128/17, 147 00 Praha 4

o zaplacení 2 011 757 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 11. prosince 2019,
č. j. 13 C 431/2015-680,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje.**
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovaným na náhradě nákladů odvolacího řízení 127 572,72 Kč k rukám zástupkyně žalovaných JUDr. Kateřiny Jeráčkové, advokátky, do tří dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem zamítl soud I. stupně žalobu, kterou se žalobkyně domáhala po každé ze žalovaných zaplacení částky 2 011 757 Kč s příslušenstvím, tj. po žalované ad 1) úroku z prodlení z částky 328 062 Kč ve výši 8,05 % ročně od 12. 1. 2015 do 14. 1. 2015 a úroku z prodlení z částky 2 011 757 Kč ve výši 8,05 % ročně od 15. 1. 2015 do zaplacení, a po žalovaných ad 2), 3) a 4) úroku z prodlení z částky 2 011 757 Kč ve výši 8,05 % ročně od 13. 4. 2017 do zaplacení (výrok I.), uložil žalobkyni povinnost do tří dnů od právní moci rozsudku zaplatit České republice na účet Obvodního soudu pro Prahu 5 náklady státu ve výši 4 689 Kč (výrok II.) a povinnost žalobkyni do tří dnů od právní moci rozsudku zaplatit žalovaným náhradu nákladů řízení ve výši 1 005 814,92 Kč k rukám právní zástupkyně žalovaných (výrok III.).
2. Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala původně pouze po žalované ad 4) zaplacení částky 2 011 757 Kč s příslušenstvím sestávající z neuhrazených faktur vystavených žalobkyní jako zhotovitelem původnímu objednateli – žalované 4) Summer rain a. s. (dříve Summer Rain, uzavřený investiční fond, a. s., IČO 241 21 789), a to faktury č. 14400142 ze dne 15. 12. 2014 s datem splatnosti 14. 1. 2015 znějící na částku 1 683 695 Kč za provedené a předané práce po odstoupení od smlouvy o dílo dne 14. 11. 2014 uzavřené mezi žalobkyní a žalovanou 4) dne 1. 8. 2014 a faktury č. 14400140 ze dne 12. 12. 2014 s datem splatnosti 11. 1. 2015 znějící na částku 328 062 Kč za vícepráce spojené se statickým zajištěním stropní konstrukce nejvyššího patra při zhotovování díla „půdní vestavba Preslova 552/2, Praha 5“.
3. Usnesením soudu I. stupně ze dne 28. 4. 2017, č. j. 13 C 431/2015-222, bylo rozhodnuto, že na straně žalované bude místo žalované 4) jako původně žalované – společnosti Summer rain, a. s., IČO 241 21 789, pokračováno se společností Summer rain Preslova a. s., IČO 278 29 618, neboť došlo k rozdělení dosavadní žalované společnosti na tři společnosti, přičemž dle výslovného ujednání v projektu odstěpení sloučením přešlo procesní nástupnictví v předmětném sporu na uvedenou společnost. Usnesením soudu I. stupně ze dne 18. 10. 2017, č. j. 13 C 431/2015-272, bylo připuštěno, aby do řízení vstoupily na straně žalované 2), 3) a 4), a to z důvodu jejich ručení za závazky původní žalované 4).
4. Žalované se žalobou nesouhlasily, protože stavební práce vyúčtované fakturami č. 14400142 a č. 14400140 nebyly řádně provedeny, a protože žalobkyně nedodržela závazný postup stran po odstoupení od smlouvy včetně otázky finančního vypořádání, tak jak byl sjednán v čl. XI. smlouvy o dílo. Žalobkyně doposud nesplnila podmínky pro předání díla (např. povinnost předat veškeré doklady o provedení stavby, které jsou nutné pro řádné užívání a provozování díla, zejm. dokumentaci skutečného provedení díla, certifikáty o shodě atd.) a dosud neprovedla soupis všech řádně provedených prací včetně ocenění. Dle znaleckého posudku, který si nechala žalovaná 4) zpracovat, nemají provedené práce na díle vyšší hodnotu než již uhrazených 1 137 093 Kč. Ohledně víceprací nebyla mezi stranami uzavřena žádná dohoda o změně smlouvy o dílo. Žalovaná 1) pro případ, že by soud došel k závěru, že žaloba byla podána důvodně, uplatnila námitku započtení ve výši žalované částky, a to z titulu slevy z ceny díla odůvodněné vadami díla provedeného žalobkyní.
5. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že žalobkyně jakožto zhotovitel uzavřela dne 1. 8. 2014 se žalovanou 4) jakožto objednatelem smlouvu o dílo na dodávku stavebních prací, na základě které se žalobkyně zavázala zhotovit dílo „Půdní vestavba Preslova 552/2, Praha 5“, vše v rozsahu dle projektové dokumentace zpracované Projekčním ateliérem Púbal a Rosenberg a B2K design s. r. o. Cena díla byla stanovena jako pevná zahrnující veškeré náklady související se zhotovením díla ve výši 11 401 600 Kč bez DPH, mohla být zvýšena jen za podmínek uvedených ve smlouvě. V čl. XI. smlouvy pak byla ujednána pravidla pro odstoupení od smlouvy a postup smluvních stran po odstoupení od smlouvy. Dne 8. 10. 2014 zaslala žalobkyně žalované Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková

- 4) rozpočet týkající se statických stavebních úprav stropních konstrukcí s upozorněním na připravovanou montáž ocelové konstrukce po provedeném mykologickém posouzení dřevěné konstrukce stropu ve výši 339 729 Kč. V době po odstoupení od smlouvy (dopisem žalobkyně ze dne 14. 11. 2014) požadovala žalobkyně po žalované 4) odsouhlasení konečné částky víceprací ve výši 470 543 Kč, dne 27. 11. 2014 žalovaná 4) sdělila žalobkyni, že je schopna akceptovat částku 370 000 Kč. Na kontrolním dni dne 3. 12. 2014 bylo dohodnuto předání a převzetí stavby na den 10. 12. 2014, zástupce žalované 4) Ing. Jiří Rain se nedostavil z důvodu, že žalobkyně k jednání nepřinesla žádné dokumenty k předání díla. Žalobkyně vystavila dne 12. 12. 2014 žalované 4) fakturu č. 14400140 znějící na částku 328 062 Kč bez DPH, splatnou dne 11. 1. 2015, dne 15. 12. 2014 pak žalobkyně vystavila podle čl. XI. odst. 6. smlouvy žalované 4) fakturu č. 14400142 znějící na částku 1 683 695 Kč bez DPH, splatnou dne 14. 1. 2015. Žalovaná 4) obě uvedené faktury žalobkyni vrátila s tím, že u faktury č. 14400140 se jedná o fakturaci změny, kterou žalobkyně provedla bez předchozí písemné dohody, a faktura č. 14400142 byla vystavena předčasně, neboť dosud nedošlo k převzetí díla. Po provedené rekonstrukci půdního prostoru bylo vymezeno 5 bytových jednotek, které byly prodány v roce 2016. Případná částka připadající na slevu (uplatněná žalovanou jako námitka započtení) by dle znaleckého posudku činila 532 071 Kč, tato částka však již byla zcela započtena v řízení vedeném pod sp. zn. 25 C 7/2015.
6. Na podkladě těchto skutkových zjištění soud I. stupně uzavřel s odkazem na § 559, § 562 odst. 1, § 1975, § 2001, § 2004 odst. 1 a 2, § 2005 odst. 1 a 2, § 2586, § 2604, § 2605 odst. 1, § 2620 odst. 1 a 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen „o. z.“), a § 257 odst. 1 a § 258 zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, že žaloba není důvodná, neboť faktury č. 14400140 a č. 14400142 se dosud nestaly splatnými.
7. Soud I. stupně uvedl, že mezi účastníky byla platně uzavřena smlouva o dílo, od které žalobkyně z důvodu prodlení žalované 4) s placením platně odstoupila. Odstoupením od smlouvy došlo ke zrušení závazku ze smlouvy, a to ve smyslu § 2004 odst. 2 o. z. pouze ohledně té části závazku, která ještě splněním nezanikla, nikoli však ke zrušení ujednání, která mají vzhledem ke své povaze zavazovat strany i po odstoupení od smlouvy, v daném případě ujednání, která řeší postup po odstoupení od smlouvy (§ 2005 odst. 2 o. z.). Postup pro případ odstoupení od smlouvy byl sjednán v čl. XI. smlouvy o dílo.
8. Soud I. stupně se nepřiklonil k argumentaci žalobkyně, že splatnost faktury č. 14400142 vystavené dle čl. XI. odst. 6. smlouvy o dílo nebyla vázána na předání díla. Dle soudu I. stupně je čl. XI. odst. 6. smlouvy nutné vykládat v kontextu celé smlouvy o dílo a též v kontextu všech vět uvedených v čl. XI. odst. 5. a 6., tedy že k vyúčtování může dojít jen u provedených a předaných prací, a že splatnost faktury je ještě vázána na schválení objednatelem. Vzhledem k tomu, že k předání díla nedošlo, neboť nebyl sepsán protokol o předání a převzetí díla, nemohla se tato faktura stát splatnou, byť byla předběžně (až na položku č. 276) odsouhlasena. V této souvislosti soud I. stupně odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu (např. rozsudky pod sp. zn. 23 Cdo 799/2009 ze dne 22. 4. 2009, sp. zn. 23 Odo 1724/2006 ze dne 31. 3. 2009, sp. zn. 23 Cdo 3948/2010 ze dne 18. 11. 2010, sp. zn. 32 Cdo 707/2007 ze dne 25. 3. 2008 nebo sp. zn. 23 Cdo 3085/2016 ze dne 5. 4. 2017), dle které byla-li podle smlouvy podmínkou předání a převzetí díla existence protokolárního zápisu o předání a převzetí díla, tvoří existence takového protokolu hmotněprávní podmínkou předání a převzetí díla. Pokud předávací protokol nebyl objednatelem podepsán, není možné považovat dílo za předané a převzaté. Zhotovitel se může v takovém případě po objednateli domáhat pouze převzetí díla, nikoliv však doplacení ceny díla.
9. Soud I. stupně k námitce žalobkyně o neposkytnutí součinnosti ze strany žalované 4) při předání díla uvedl, že žalovaná 4) nelze vytýkat, že se její statutární zástupce nedostavil na schůzku dne 10. 12. 2014, když žalobkyně neprokázala ani přes výzvy dle § 118a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), připravenost předat všechny nezbytné dokumenty potřebné k předání rozestavěné stavby, které mohly být předány i zástupcům pro věci technické a žalobkyně by tak dostatečně demonstrovala připravenost dílo předat. Soud I. stupně přesto Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková

vytkl žalované 4), že nepostupovala zcela v souladu se smlouvou o dílo a nedodržela postup uvedený v čl. VIII. odst. 3., neboť neuvedla do předávacího protokolu, proč odmítá dílo převzít, když tento nebyl vůbec sepsán. Soud I. stupně uzavřel, že bylo na žalobkyni, aby se domáhala převzetí díla žalovanou 4), měla-li za to, že splnila veškeré podmínky k jeho předání. Nárok žalobkyně na zaplacení faktury č. 14400142 tak dosud nevznikl.

10. K faktuře č. 14400140 za vícepráce spojené se statickým zajištěním stropní konstrukce nejvyššího patra soud I. stupně uvedl, že s tímto statickým zajištěním a mykologickým průzkumem počítala jak projektová dokumentace Ing. Petra L. zpracovávaná pro účely stavebního povolení, tak projektová dokumentace ateliéru Púbal a Rosenberg, přičemž na obě projektové dokumentace odkazuje smlouva o dílo. Projektová dokumentace ateliéru Púbal a Rosenberg počítala s tím, že půdní vestavba bude staticky spočívat nikoli na dřevěných trámech, nýbrž ocelové konstrukci. Rozsah potřebné sanace dřevěných trámů a další zpevnění stropní konstrukce byl odvislý od faktických zjištění po mykologickém průzkumu provedeném po zahájení prací. Práce vyúčtované fakturou č. 14400140 tak byly dle soudu I. stupně práce nezbytné pro pokračování v samotném díle, nejednalo a o žádné práce, které by nebylo možné dopředu předvídat. Bylo proto věcí zhotovitele, aby na nutnost těchto prací při sjednání ceny díla pamatoval, což se však nestalo, neboť cena byla sjednána jako pevná. Soud I. stupně konstatoval, že za této situace mělo být při nutnosti navýšení ceny díla postupováno v souladu s čl. IV. odst. 5. smlouvou o dílo, tedy uzavřít dohodu o vícepracích, a to ještě před jejich započítáním. Soud I. stupně poukázal na to, že takto postupováno nebylo, když práce byly žalobkyní nejprve provedeny a až následně, již po odstoupení od smlouvy, byla dohadována jejich úhrada. Ke konkrétní dohodě, jaká částka má být uhrazena a za jaké konkrétní práce, nakonec nedošlo. Výši fakturované částky si určila žalobkyně odhadem na základě komunikace se žalovanou 4). Soud I. stupně uzavřel, že též úhrada ceny za vícepráce, pokud by byla řádně sjednána, je vázána na předání díla. Soud I. stupně navíc dodal, že nárok nemůže být důvodný ani z titulu bezdůvodného obohacení, neboť vztah mezi stranami byl smluvně upraven a vícepráce se týkaly předmětu díla, byly předvídatelné a nešlo o žádný excés. Z uvedených důvodů neshledal soud I. stupně důvodným ani nárok na úhradu faktury č. 14400140 a žalobu v plném rozsahu zamítl, a to vůči všem čtyřem žalovaným, neboť není-li dána odpovědnost žalované 1), nemohou odpovídat ani žalované 2), 3) a 4) z titulu ručitélského závazku.
11. Soud I. stupně nakonec uvedl, že se pro nadbytečnost nezabýval námitkou započtení z odpovědnosti za vady díla řešené i v souběžném sporu vedeném pod sp. zn. 25 C 7/2015, v kterém je řešena splatnost zálohových a odsouhlasených faktur vystavených žalobkyní před odstoupením od smlouvy o dílo.
12. O nákladech státu rozhodl soud I. stupně podle § 148 odst. 1 o. s. ř. a zavázal žalobkyni, která byla ve sporu zcela neúspěšná, k jejich úhradě. Uvedl, že státu vznikly náklady vyplacením znalečného znalcům Ing. Miroslavu Joklovi ve výši 2 541 Kč a Ing. Richardu Motyčkovi ve výši 2 148 Kč, celkem 4 689 Kč.
13. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud I. stupně podle § 142 odst. 1 o. s. ř. a přiznal žalovaným, jež byly v řízení zcela úspěšné, nárok na náhradu nákladů řízení ve výši 1 005 814,92 Kč. Uvedl, že tyto náklady tvoří náklady zastoupení advokátkou, které náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1, § 7 odst. 1 a § 8 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „AT“), z tarifní hodnoty ve výši 2 011 757 Kč sestávající z částky 16 380 Kč za každý ze 4 úkonů uvedených v § 11 odst. 1 AT [pod písm. a) - převzetí a příprava zastoupení, d) – vyjádření z 25. 2. 2016, 1. 3. 2017 a 4. 8. 2017], odměna stanovená dle § 6 odst. 1, § 7 odst. 1, § 8 odst. 1 a 12 odst. 4 AT z tarifní hodnoty ve výši 2 011 757 Kč při zastupování čtyř osob sestávající z částky 52 416 Kč za každý ze 14 úkonů uvedených v § 11 odst. 1 AT [pod písm. d) – vyjádření z 24. 11. 2017, 16. 6. 2019, 9. 9. 2019 a 31. 10. 2019 – závěrečný návrh, g) – účast na jednání před soudem dne 18. 10. 2017, 21. 2. 2018 – dva úkony, 20. 4. 2018, 6. 6. 2018, 29. 5. 2019, 14. 8. 2019, 13. 9. 2019 – dva úkony, 6. 12. 2019], Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková

jeden úkon v poloviční hodnotě, tj. 26 208 Kč, dle § 11 odst. 2 písm. f) – účast na jednání, při kterém došlo jen k vyhlášení rozsudku, včetně 19 paušálních náhrad výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 4 AT a daň z přidané hodnoty ve výši 21 % z odměny. Vzhledem k tomu, že otázka vad a hodnoty provedeného díla nebyla v daném případě stěžejní, nepřiznal soud I. stupně žalovaným náklady vynaložené na znalecké posudky předložené žalovanými, když tyto posudky byly předkládány i v řízení vedeném v senátě 25 C, kde z nich bylo hlavně vycházeno. Účelnost nákladů na tyto znalecké posudky v souvislosti s tímto řízením soud I. stupně neshledal. Soud I. stupně neshledal též účelným vyjádření žalovaných z 6. 6. 2018, neboť jím nebylo reagováno ani na nastalou procesní situaci ani na výzvu soudu, a toto vyjádření jen zopakovalo argumentaci žalovaných. Celkové náklady žalovaných byly přisouzeny v obecné pariční lhůtě (§ 160 odst. 1 o. s. ř.) na zákonné platební místo (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).

14. Žalobkyně napadla rozsudek soudu I. stupně včasným a přípustným odvoláním z důvodů uvedených v § 205 odst. 2 písm. b), c) a g) o. s. ř. Nejprve uvedla, že soud I. stupně nesprávně posoudil otázku splnění hmotněprávních podmínek pro vznik jejího nároku na plnění faktury č. 14400142 ze dne 15. 12. 2014, když ten nebyl podmíněn sepsáním předávacího protokolu. Kromě toho je dle žalobkyně nutné nahlížet na příslušné dílo jako na předané, neboť žalovaná 4) neposkytla žalobkyni součinnost k předání díla ve smyslu § 1975 o. z., když se na sjednanou schůzku dne 10. 12. 2014 nedostavila, resp. se za žalovanou 4) nedostavila žádná osoba oprávněná dílo převzít. Žalobkyně též splnila veškeré kroky uvedené v čl. XI. odst. 4. a 6. smlouvy o dílo, žalovaná 4) vyúčtování (až na jednu položku) schválila. Byla splněna i podmínka předání dokumentace ve smyslu § 549 odst. 2 o. z., neboť žalovaná 4) záměrně předání dokumentace zmařila, když se na schůzku nedostavila. Dle žalobkyně se pak podmínky stanovené v čl. XI. odst. 5 smlouvy o dílo nevztahují ke splatnosti faktur. Žalobkyně též namítala, že dílo bylo převzato přinejmenším z faktického hlediska, neboť dílo bylo zkolaudováno a bytové jednotky prodány. Žalobkyně vyslovila názor, že pokud je objednatel vyzván k převzetí díla, avšak toto odmítne, jak tomu bylo i v posuzovaném případě, pak je možné domáhat se zaplacení ceny za dílo dle § 2613 o. z. Žalobkyně poukázala na čl. V. odst. 1. smlouvy o dílo a dovodila, že pokud bylo sjednáno, že veškeré práce měly být fakturovány na základě dílčích měsíčních faktur, pak není pro vznik práva na zaplacení ceny díla rozhodující samotné provedení díla (zároveň odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Odo 543/2002 ze dne 21. 10. 2003). Dle žalobkyně je též nutné přihlídnout ke korektivům v podobě § 6 a § 8 o. z., neboť žalované byly informovány o připravenosti díla k předání, avšak následně odmítly poskytnout součinnost a pokračovat v přejímacím řízení.
15. Žalobkyně nesouhlasila ani s posouzením jejího nároku na plnění podle faktury č. 14400140 ze dne 12. 12. 2014 za vícepráce soudem I. stupně. Uvedla, že tyto práce nebyly součástí původního rozpočtu, nutnost jejich provedení nebylo možné v době uzavření smlouvy o dílo předvídat, žalovaná 4) nechala pro účely víceprací zpracovat samostatnou projektovou dokumentaci, a to až po uzavření smlouvy o dílo. Dle žalobkyně navíc došlo k řádnému uzavření dohody o provedení víceprací ve smyslu § 559 a § 1758 o. z., jak dokládá korespondence mezi žalobkyní a žalovanou 4), která akceptovala zaplacení částky 370 000 Kč za provedené vícepráce. Veškeré hmotněprávní podmínky pro úhradu této faktury tak byly dle žalobkyně splněny.
16. Žalobkyně nakonec odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2020, č. j. 51 Co 411/2019-363 ve věci vedené mezi stejnými účastníky, jehož předmětem je nárok žalobkyně na plnění za období předcházející období řešenému v této věci, z kterého plyne závěr, že žalobkyně měla nárok na plnění i v případě prodlení s předáním dokladů potřebných k dokončení či užívání díla. Navíc nárok žalobkyně je třeba posuzovat podle § 2991 a násl. o. z. a nikoliv jako plnění podle smlouvy o dílo. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.
17. Žalované se k odvolání žalobkyně vyjádřily tak, že není pravdou, že žalovaná 4) je v prodlení s převzetím části díla zhotovené dle smlouvy o dílo, od které bylo odstoupeno. Z provedených Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková

důkazů naopak plyne, že žalobkyně je v prodlení s předáním díla, protože nenabídla předmětnou část díla žalované 4) k převzetí řádně, když ve stranami sjednaný den předání a převzetí díla (10. 12. 2014) ani dodnes neměla a nemá připravené doklady ke zhotovené části díla. Svědci R., R. a K. byli přítomni na schůzce stran konané dne 10. 12. 2014 a byli žalovanou 4) vybaveni plnou mocí k převzetí dokladů k dílu. Žalobkyně však s sebou žádné doklady neměla, takže přejímací řízení nemohlo být ve smyslu čl. VIII. odst. 2. smlouvy o dílo zahájeno. Žalované poukázaly na čl. VIII. odst. 1. a 2. smlouvy o dílo, dle kterého mělo být dílo žalované 4) předáno protokolárně, a to i v případě předávání pouze části díla. Zápis o předání a převzetí díla však nebyl podepsán ani jednou ze stran. Podle čl. XI. odst. 5. smlouvy o dílo má být dílní převzetí díla po odstoupení od smlouvy provedeno způsobem uvedeným pro řádné převzetí díla, tj. způsobem dle čl. VIII. smlouvy o dílo. Žalované uvedly, že smlouva o dílo jasně stanoví, že v případě odstoupení od smlouvy proběhne úhrada ceny části díla až po jeho provedení, tj. po dokončení příslušné části díla a předání této části díla žalované 4). Není tedy splněn hmotněprávní předpoklad pro vznik nároku žalobkyně na převzetí předmětné části díla žalovanou 4) a tím pádem ani pro vznik nároku žalobkyně na zaplacení ceny zhotovené části díla. V této souvislosti odkázaly žalované na judikaturu Nejvyššího soudu k otázce převzetí díla (např. sp. zn. 32 Cdo 1156/2019, sp. zn. 23 Cdo 3085/2016, sp. zn. 32 Cdo 334/2016, sp. zn. 32 Cdo 707/2007, sp. zn. 32 Cdo 2446/2015, sp. zn. 23 Cdo 36/2012, sp. zn. 32 Cdo 3457/2012, sp. zn. 32 Cdo 2399/2012, sp. zn. 32 Cdo 2592/2008, sp. zn. 32 Cdo 5187/2007, sp. zn. 23 Cdo 2379/2014, sp. zn. 23 Cdo 4092/2007, sp. zn. 23 Cdo 1099/2010, sp. zn. 32 Cdo 358/2012, a další).

18. Žalované též uvedly, že pokud žalobkyně požaduje úhradu faktury č. 14400142, pak ji žalovaná 4) neschválila. Žalobkyně sice vedla v prosinci 2014 e-mailovou komunikaci se svědkem R. o žalobkyní požadovaných částkách k úhradě, svědek R. ovšem nebyl žalovanou 4) zmocněn ke schvalování, jeho zmocnění zaniklo odstoupením od smlouvy o dílo. Absence zmocnění svědka R. byla žalobkyni známa, když sama na tuto skutečnost žalovanou 4) upozorňovala ve svých dopisech z prosince 2014. K požadavku žalobkyně na úhradu faktury č. 14400140 žalované uvedly, že se věcně nejedná o vícepráce, ale o práce zahrnuté v předmětu díla dle smlouvy o dílo, a tedy zahrnuté v pevné ceně díla dle smlouvy o dílo. Mykologický průzkum, který určil přesný rozsah smlouvou o dílo předvídaného poškození stropních trámů, zajišťovala žalobkyně. Strany se na žádném navýšení ceny díla z důvodu prací vyúčtovaných fakturou č. 14400140 nedohodly a žalobkyně dopisem ze dne 29. 11. 2014 odmítla protinávrh žalované 4) na úhradu částky 370 000 Kč. Žalované navrhly, aby odvolací soud potvrdil napadený rozsudek soudu I. stupně a přiznal žalovaným náhradu nákladů odvolacího řízení.
19. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř.), a poté dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.
20. Soud I. stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek důkazů, z kterých čerpal správná skutková zjištění (odst. 15. – 20. rozsudku). Tato skutková zjištění vyplývají z provedených důkazů, které soud I. stupně hodnotil v souladu s § 132 o. s. ř., tzn. podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti, když přitom pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo za řízení najevo. Takto správně zjištěný skutkový stav posoudil příslušným způsobem i po stránce právní, aplikuje přitom (správně) příslušná ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen o. z.). Odvolací soud se tak se závěry soudu I. stupně (skutkovými a právními) ztotožňuje a v podrobnostech na ně pro stručnost odůvodnění svého rozhodnutí odkazuje.
21. Zejména je správný závěr soudu I. stupně, že žalobkyně jako zhotovitel platně uzavřela dne 1. 8. 2014 se žalovanou 4) jako objednatel smlouvu o dílo ve smyslu § 2586 odst. 1 o. z., jejímž předmětem bylo zhotovení půdní vestavby v domě č. p. 552 v ulici Preslova v Praze 5 za pevnou cenu ve výši 11 401 600 Kč bez DPH, že žalobkyně od smlouvy o dílo dne 14. 11. 2014 platně odstoupila dle § 2001 o. z. a čl. XI. odst. 1. písm. j) smlouvy z důvodu prodlení žalované 4)

s placením peněžitého závazku, a že odstoupením od smlouvy o dílo došlo ke zrušení závazku ze smlouvy ohledně té části závazku, která ještě splněním nezanikla (§ 2004 odst. 2 o. z.).

22. Soud I. stupně též správně poukázal na to, že smluvní strany si ve smlouvě o dílo ujednaly ve smyslu § 2005 odst. 2 o. z. obsah vzájemných závazků po odstoupení od smlouvy, mimo jiné i mechanismus dílčího předání díla včetně finančního vypořádání (čl. XI. odst. 4., 5. a 6. smlouvy). Finanční vypořádání by pak dle odvolacího soudu mělo zahrnovat i případné vícepráce, neboť zhotovitel měl mimo jiné provést finanční vyčíslení všech skutečně provedených a předaných prací.
23. Odvolací soud shodně se soudem I. stupně konstatuje, že před vystavením faktur č. 14400140 a č. 14400142 bylo nutné splnit podmínky uvedené v čl. XI. odst. 4. a 5. smlouvy o dílo. Žalobkyně tedy byla povinna 1) nejpozději do 14 kalendářních dnů od doručení odstoupení od smlouvy zpracovat soupis všech řádně provedených prací včetně ocenění dle způsobu, kterým byla stanovena cena díla, 2) písemně vyzvat objednatele do 7 pracovních dnů od vyhotovení soupisu k „dílčímu předání díla“ s tím, že převzetí mělo být provedeno způsobem uvedeným pro řádné převzetí díla objednatelem, tj. dle čl. VIII. odst. 1., 2., 3. a 4. ve spojení s čl. III. odst. 3. smlouvy, 3) provést finanční vyčíslení provedených a předaných prací, zúčtovat poskytnutá dílčí plnění a vypracovat a doručit objednateli fakturu za skutečně provedené a objednatelem převzaté práce, a to do 15 dnů po skončení předání a převzetí díla v sídle objednatele. Teprve po splnění všech předchozích závazků žalobkyně a 30 dnů od schválení vyúčtování ze strany objednatele mohla nastat splatnost faktur.
24. Žalobkyně však ani po poučení odvolacím soudem podle § 118a odst. 3 o. s. ř. při odvolacím jednání dne 7. 10. 2020 neprokázala, že splnila veškeré výše uvedené hmotněprávní podmínky pro zaplacení provedených prací, které jsou obsahem faktur č. 14400140 a č. 14400142, je proto správný závěr soudu I. stupně, že se tyto faktury dosud nestaly splatnými.
25. Pokud žalobkyně namítá neposkytnutí součinnosti při předání díla žalovanou 4), pak soud I. stupně přílehavě odkázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu, dle které se zhotovitel může po objednateli domáhat pouze převzetí díla, nikoliv však doplacení ceny díla, pokud je provedení díla (§ 2605 o. z.) a tedy i právo na zaplacení ceny díla (§ 2610 odst. 1 o. z.) vázáno na podepsání protokolu o předání a převzetí díla, jak je tomu i v posuzovaném případě. Argumentace žalobkyně, že dílo je řádně užíváno, proto bylo minimálně z faktického hlediska převzato, je tak irelevantní (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 3085/2016 ze dne 5. 4. 2017).
26. Odvolací soud nesdílí názor žalobkyně, že za situace, kdy objednatel odmítl dílo převzít, se žalobkyně může domáhat zaplacení ceny díla podle § 2613 o. z., dle kterého zmaří-li objednatel provedení díla z důvodu, za nějž odpovídá, náleží zhotoviteli cena za dílo snižená o to, co zhotovitel neprovedením díla ušetřil. Citované ustanovení se na posuzovaný případ nepoužije, byť se jedná o zvláštní úpravu vypořádání vzájemných plnění při zániku závazku provést dílo (v závislosti na vlastnictví věci a odpovědnosti konkrétní smluvní strany za zmaření provedení díla - § 2600 až § 2603 o. z.), neboť smluvní strany si ve smlouvě o dílo určily vlastní podmínky pro vznik nároku na zaplacení ceny díla (finanční vypořádání) v případě, kdy dojde k odstoupení od smlouvy o dílo (§ 2005 odst. 2 o. z.). Z uvedeného důvodu nelze nárok žalobkyně posuzovat ani podle § 2991 a násl. o. z., tedy podle zásad o bezdůvodném obohacení, jak žalobkyně nesprávně namítá ve svém odvolání.
27. Přílehavý není ani odkaz žalobkyně na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Odo 543/2002 ze dne 21. 10. 2003, z kterého žalobkyně dovozuje, že pro vznik jejího práva na zaplacení ceny díla není rozhodující samotné provedení díla, neboť smluvní strany si v čl. V. odst. 1 smlouvy o dílo sjednaly, že veškeré práce budou fakturovány na základě dílčích měsíčních faktur. Žalobkyně opět přehlíží, že její právo na zaplacení předmětných faktur (nikoliv zálohových) je vázáno na splnění podmínek uvedených v čl. XI. odst. 4. a 5. smlouvy o dílo; oproti tomu

v citovaném rozhodnutí Nejvyššího soudu se jednalo o případ, kdy předpokladem pro úhradu zálohových faktur nebylo provedení a předání díla, ale splnění jiných smluvních podmínek.

28. Odvolací soud má nakonec za to, že v posuzovaném případě není namístě aplikace § 6 a § 8 o. z., jak se domnívá žalobkyně s poukazem na to, že žalovaná 4) byla informována o připravenosti díla k předání, avšak následně údajně odmítla poskytnout žalobkyni součinnost, resp. pokračovat v přejímacím řízení. Byla to totiž v první řadě sama žalobkyně, která po odstoupení od smlouvy o dílo dne 14. 11. 2014 nepostupovala podle čl. XI. odst. 4. – 6. smlouvy o dílo. Žalobkyně do 14 dnů nezpracovala soupis všech řádně provedených prací včetně ocenění dle způsobu, kterým byla stanovena cena díla (žalobkyně pouze vystavila dne 12. 12. 2014 fakturu č. 14400140 a dne 15. 12. 2014 fakturu č. 14400142), nevyzvala objednatele písemně do 7 pracovních dnů od vyhotovení tohoto soupisu k dílčímu předání díla, ani neprovedla finanční vyčíslení provedených a předaných prací včetně zúčtování poskytnutých dílčích plnění. Žalobkyně se na kontrolním dni dne 3. 12. 2014 ústně dohodla se žalovanou 4) na termínu předání a převzetí stavby na den 10. 12. 2014. Žalobkyni bylo známo již z jednání dne 10. 12. 2014, že žalovaná 4) požaduje zejména předložení dokladů o provedení stavby, žalobkyně uvedenou dokumentaci dosud nepředala, navíc neprovedla finanční vyčíslení provedených a předaných prací včetně zúčtování poskytnutých dílčích plnění. Smluvní strany spolu přestaly na začátku roku 2015 jakkoliv komunikovat, žalobkyně již žádné kroky vedoucí k předání části díla neučinila. Tyto skutečnosti pak vedou odvolací soud i k závěru o tom, že v této věci nejsou dány důvody hodné zvláštního zřetele pro moderační právo soudu dle § 150 o. s. ř.
29. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti postupoval odvolací soud podle § 219 o. s. ř. a napadený rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrdil, a to včetně správného výroku ad III. o nákladech řízení, jehož znění bylo v souladu s § 142 odst. 1 o. s. ř., a správného výroku ad II. o povinnosti žalobkyně zaplatit náklady řízení státu, jehož znění bylo v souladu s § 148 odst. 1 o. s. ř.
30. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. V odvolacím řízení úspěšným žalovaným přísluší náhrada nákladů řízení odpovídající nákladům právního zastoupení ve výši 127 572,72 Kč, které sestávají z odměny za 2 úkony právní služby po 4 x 13 104 Kč (vyjádření k odvolání žalobkyně ze dne 18. 6. 2020 a účast na jednání před odvolacím soudem dne 7. 10. 2020) podle § 6 odst. 1, § 7, § 8 odst. 1, § 11 odst. 1 písm. g) a k) a § 12 odst. 4 AT, paušální náhrady hotových výdajů za 2 úkony právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 4 AT a 21 % DPH ve výši 22 140,72 Kč. Jejich zaplacení odvolací soud uložil neúspěšné žalobkyni ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku dle § 211 a § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, a to za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.

Praha 7. října 2020

JUDr. Aleš Nezdařil v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková